

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳՈՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Redaction du journal armenien
„Hantes-Amsoria“ Vienne

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ներկայ 1897 տարեշրջանի

Պոչտաբիլիթաւար տարեկան 10 ֆր
" " 1/2 " 5 "
Արտասահմանի համար " 12 "
" " 1/2 " 6 "
Կանխիկ վճարելի

Նամակ դրամ եռայլն խրկել հետեւեալ հասցեով
ԽՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ (ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ)

Редакция на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).

Rédaction du journal
„Iravounk“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
նոյն լինի դիմելիք եւ յարմար դատ-
ուածներն միայն կը հրատարակ-
ուին ամբողջովին կամ մասամբ:
Շրանցմանց տողը 20 սանթիմ.
երկրէն աւելի անգամներու համար
20 աւ 100 գեղջ կը լինի:

ՄԵՐ ՄԵԿ ՏԿԱՐ ԿՈՂՄԸ

Բնութիւնը ինչպէս անհատնե-
րու, այնպէս ալ ազգերու տուած
է ալլազան ձիրքեր՝ տարբեր չա-
փով ու աստիճանով և կերելի թէ
ազգ մը որչափ զօրաւոր լլլայ իր
մէկ բարեմասնութեան մէջ ու որ-
չափ անով զարգանայ, այնքան
ալ ուրիշ տկար կողմ մը կ'ունենայ՝
իբր ատոր հակադէմ:

Ասոր ապացոյցը կրնանք տկնե-
րել տեսնել մենք մեր վրայ:

Անժխտելի իրողութիւն մըն է
որ վարչական, առեւտրական, ար-
հեստական, գրական և ալլ աս-
պարէքներու վրայ երեւան եկած
են այնքան հայ տաղանդներ, որ
իրաւամբ կարելի է անոնց թիւը
նկատել իբր անսովոր երեւոյթ մը
օտար տարբերութիւններէն
ներքեւ երկար դարեր ինքնօր-
նութենէ վտրկ ապրած ու ճըն-
շուած ժողովրդի մը համար:

Առանց չափազանցութեան կու-
րելի է ըսել թէ ուրիշ ոչ մէկ ժո-
ղովուրդ, որ մօրինին չափ նիւ-
թական և բարոյական զարգացման
համար աննպաստ հանգամանքնե-
րէ և դժուարութիւններէ չըջա-
պատուած է, կրցեր է ծնիլ այն-
քան թուով անհատներ որոնք օժ-
տուած ըլլան կիսաքի պայքարին
մէջ յաղթութեան առաջնորդող
ընդունակութիւններով:

Այլապէս ամէն կողմը, նոյն իսկ
ուր որ փոքրիկ հայ գաղթական
նութիւն մը հիմնուել է, ընդհան-
րապէս հայեր տուած են իրենց
բնատոհմային ձիրքերու փայլուն
փորձերը և իրենցմէ շատն օտար
միջավայրերու մէջ բարձրացել են
այնպիսի գերքերու որ ամբողջ
բնիկ տարրին նախանձը զգուհի
են:

Սակայն նոյնպէս անուրանալի
է որ հայ ազգը իր զուակներուն
անհատական կարողութիւններէն և
յաղթութիւններէն օգտուած չէ
բնաւ, կամ գէթ փափագելի չա-
փով մը:

Շատ ցաւալի ճշմարտութիւն
մըն է այս՝ որոյ պատճառը պէտք է

փնտռել մեր մէկ ընդհանուր թե-
րութեան մէջ, որ անհատական
գործունէութեան համար մեր ու-
նեցած ընդունակութեանց մէկ ա-
մենափոքր հակապատկերը կը
կազմէ:

Այդ թերութիւնն է մեր անըն-
դունակութիւնը հաւաքական գոր-
ծունէութեան համար:

Այն ընդարձակ ձեւերով, որ
վեր է անհատական կարողութիւն-
ներէ, գոյութիւն չէ կրցած ունե-
նալ մեր մէջ. աղքատին միահա-
մուռ ուժերու կարօտող մեծ գոր-
ծեր շատ շատ յղացուած ու ծրագ-
րուած են, բայց երբեք չեն գոր-
ծադրուած. հաւաքական ուժերու
անփոխարինելի օգուտներէն զուրկ
ազգի մը վիճակը բնականաբար
նախանձելի չպիտի ըլլար, որով-
հետեւ ազգ մը իբր ամբողջութիւն
այնքան ընդարձակ պէտքեր, լայն
պահանջներ ունի, որ իր անհատ-
ներու մասնակի օգուտութիւնները,
կամուր, հետեւաբար դիպուա-
ծական և վաղանցուկ աշակցու-
թիւնները կ'ախի մը ջուր են պէտ-
քերու ուղիւնստին մէջ նետուած:

Իրայ այս վիճակին մէջ զար-
մանալի չէ նաեւ որ մեր վարչական
գործեր և ազգային հաստատու-
թիւններ գէթէ ժամանակիք և
միշտ կ'աղն ի կողմ կ'ընթանան,
որովհետեւ անոնք ալ կը կարօ-
տին հաւաքական ոյժերու՝ կանո-
նաւարակութեան ընթանալու համար:

Պէտք չէ որ մենք մեզ խա-
րենք. մեր ազգային բարեմաս-
նութիւններու հետ միշտ երեւան
հանելու և ազգի առջեւ ունենալու
ենք նաեւ մեր թերութիւնները.
ասով միայն կրնանք մեր վիճակին
կատարեալ գիտակցութիւնը ունե-
նալ, որ պիտի մէկ մեզ ձգտիլ
բարեփոխելու ինչ որ թերի է և
փոփոխութիւն մեր բարեկեցուն մէջ:

Այս համալրումով է որ մենք
նոսրական պարտականութիւն մը
կը համարենք մոտանալի ընել ու
հարուածել մեր տկար կողմերը,
որոց ուղղակի հետեւանք է մեր
ազգային ողբալի կացութիւնը:

ԶՈՒԼՈՒՍ

Մեր յեղափոխիւն զանազան
անշատ տարբերութիւններ ան-
մատուորութեան մը պէտքը մեր
անցեալ թիւով յայտնեցին:

Այս գաղափարին իրականաց-
ման դէմ անշուշտ կը կենան բազ-
մաթիւ անձնական շահեր, որոնք
պիտի վտանգուին երբ մոտադրուած
ձուլում մը առաջ գայ. Այս կար-
գի արգելքներ գաղափարին մե-
ծութեանը և հզօրութեանը առ-
ջեւ ինքնին կը փչուին արգէն:

Ըսի ճշմարտութիւնն է երբ կ'ը-
սենք թէ ժողովուրդն է որ միա-
համուռ «միութիւն» կ'առաջակէ:
Ո՞վ պիտի արհամարհէ այս ձայնը:
Յեղափոխութիւնը իրեն համար
ստորութիւն համարելու չէ երբ
ժողովուրդը, հսկայ լծակ, յան-
կարճ կուզէ փոխել գործերու ե-
րեւոյթը: Յեղափոխութիւնը ժո-
ղովուրդի հրաշք խառնարանէն
զուրկ կը ժայթքէ. ինք է անոր
ծնիչն ու տէրը: Իրաւ է որ այս
տեսակ շարժումներ առաջ բերելու
համար մատուցող բարձր ուժեր
անհրաժեշտ են:

Եթէ նոյն իսկ մենք այսօր են-
թադրենք թէ տրտաքին զօրու-
թիւն մը, ժողովուրդին կամքէն
անմասն, եկաւ սպրդեցաւ անոր
բողոքաբար խառնուել մէջ, բը-
ռնկեցաւ և արծարծեց միտքի
տակ ծածկուած կայծերը, միւս
կողմէ սակայն պիտի ընդունինք
նաեւ թէ արծարծուած կրակ մը
պէտք չունի ալլ եւս փշուելու: Հայ
ազգը միաքով, արտով, զգացում-
ներով յեղափոխուած է այսօր:

Գլխականապէս ու փորձառու-
պէս ուսումնասիրելիք ու սորվե-
ցանք թէ ի՞նչ է յեղափոխու-
թիւնը: Դաստիարակութեան ծանր
ու դժուար գործը վերջացած է:
Հիմա մեծագոյն զատառուն ժո-
ղովուրդն ինք է, ու իր ձայնը
պատկառմով փողի պէս պիտի վա-
րէ իր ստուար բանականութեան շար-
ժումները:

Զգիտեմ՝ թէ մեր յեղափոխու-
կանները դեռ պէտք կ'զգան իրենց
պատկանած սուրբ կրօնքին դա-

ւանները աւարածելու ժողովուր-
դին մէջ: Այս սկզբունքով ի-
րաւունք կունենան ըսելու թէ ժո-
ղովուրդը՝ իր հետեւելիք ճամբուն
անգիտակ՝ պէտք է թողու որ մաս-
նաւոր կազմակերպութիւններ վա-
րեն զինքը:

Սակայն, հիմնովին սխալ է ա-
սանկ ենթադրութիւն մը: Յեղա-
փոխութիւնը իր վերջին բառը ը-
սած լինեցաւ է ամեն մէկ հա-
յու, որ իր ազգին տառապան-
քը կը տեսնայ և ըմբոստում մը
կը զգայ զինք կաշկանդող բռնու-
թեան դէմ:

Բայց պահ մը թողունք ժողո-
վուրդին սահանջաւ ձայնը, և բա-
նականութեան կամ տրամաբանու-
թեան ձայնը մտիկ ընենք: Այս
վերջինը, կարծեմ, շատ աւելի
բուռն ու շատ ունիլ խտապա-
հանջ պիտի ըլլայ ի մասին այն
կազմակերպութեան զոր ստանալու
են մեր յեղափոխական անշատ,
տարադիւրեւ ուժերը:

Եւ այս ամենէն վեր աւելի ա-
հաւոր ձայն մը կայ. խղճին ձա-
յնը:

Ժամանակը կանցնի. հայը կը
քայլադի իր ամենէն կենսական
ուժերուն մէջ, իր գոյութեան պայ-
մանները, փոխանակ ամբապնդուե-
լու, անշուշտ կը տկարանան: Բա-
րոյական վհատումը, որ նիւթա-
կան փճ ոյցով աւելի ազդեալե-
ր է, կը սկսի գրաւել մտքերու սըր-
տեր: Ի՞նչ պիտի ըլլայ այս սպա-
ռաղ անսրբութեան վախճանը:

Այս վիճակին մէջ ազգն իր յե-
տին յոյսը զետեղած է յեղափո-
խութեան գաղափարին վրայ, իբ-
րեւ յետին սուղարգելը այս ընդ-
հանուր ընկրմումին մէջ:

Ո՞ր խիղճ կրնայ ուրեմն ազգի
պաղ սահեռումով դիտել մեր յեղա-
փոխութեան արգի քայքայուն վի-
ճակը:

Ժամանակը չէ՞ ամփոփել խտա-
ցընել զայն, իբրեւ միակ ամուր
անստան պատուանդան որուն
կրկնի համարէն ազգը:

Ս.

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՎԱԽԱՆԸ

Յունաստան յաղթուեցաւ . ա՛լ ասոր տարակոյս չիկայ : Բոլոր այն ոսկեզօծ յոյսերը որոնք դրուած էին իր սուրին և դրոշին վրայ , ոչնչացան :

Ամբողջ քրիստոնեայ ազգերու սրբեզն ու մաղթանքները յունական բանակին ընկերացած էին կուռյ դաշտին վրայ : Ո՛չ կամաւորները պակսեցան որոնք գունդա-գունդ տիեզերքի ամեն կէտերէն օգնութեան պաշտան Ելլադա , և ոչ ալ դրամական օժանդակու-թիւնները : Չի պակսեցան նաեւ այնպիսի յոյն բարերարներ , որոնք ազգասիրութեան անգիմադ-րելի աւելնով սողորուած միլիոն-ներ սիրեցին յունական դատին ուժ տալու համար :

Սակայն ամեն բան անօգուտ ե-ղաւ :

Երբ աթենական ժողովուրդը պատերազմաւէր ցոյցերով օգը կը թնդացնէր , ու Պ . Տէլիեանիս Ե-րեսփոխանական ժողովոյ միահա-մուռ ծափերուն մէջ խորխորաբար կը յայտարարէր թէ՛ « Յունաստան իրեն դէմ բացուած պատերազմը կընդունի » , երբ վերջապէս լնխան-ները և իշխանուհիները ժողո-վրդային խօշական ցոյցերու մէջ-տեղ կերթային քաջաբար բանա-կին գլուխը անցնելու , ամեն ոք կը կարծէր թէ անցեալ լուրջ դու-ծունէութեան մը արդիւնքներուն ակնատես պիտի ըլլայ : Բայց դէպքերը հակառակը ապացուցին . ապացուցին թէ թուրքը ջնջելու , սպանելու գործին մէջ , կարծուա-ծէն աւելի հոգատար գտնուեր է :

Յունական պարտութեան պատ-ճառները մէկէ աւելի են . գլխաւորաբար թշնամի բանակին անհա-մեմատ բազմաթիւութիւնը , նոյն պէս կազմակերպութեանց անգո-հացուցիչ վիճակը և հրամանա-տարներու առհասարակ անփորձու-թիւնը և ապիկարութիւնը :

Յունաստանի պարտութեան սա-տարներէն մէկն է նաեւ արտաքին օգնութիւններու մասին իր յոյսե-րուն չիրականանալը : Այսպէս , ոչ Մակեդոնիան ապստամբեցաւ և ոչ ալ չլնական քրիստոնէական երկիրները և կամ Արշիպիդաքոսի կղզիները , բան մը որ պատճառ պիտի ըլլար թշնամի ուժերուն տարտղնելուն :

Պուլկարիա , Սերպիա և ուրիշ պաղագանեան պետութիւններ , ո-րոնց վրայ Յունաստան անշուշտ մեծ յոյսեր դրած էր , չի շարժե-ցան . անյարմար դատեցին առայժմ սեղանին վրայ հանելու իրենց խնդիրները , և աննշան զիջումե-րով բաւականացան :

Գալով թուրքին , շնորհիւ իր անթիւ զօրագունդերուն , որոնք իրենց բնական յարմարութիւննե-րէն զատ , զերմանական կրթու-

թեամբ մըն ալ աւելի գոհացուցիչ վիճակի վերածուած էին , շնորհիւ իր համեմատաբար աւելի փորձա-ռու հրամանատարներուն և մանա-ւանդ անոնց՝ վիլհէլմ կայսրէն ստացած օրական դասերուն , թուրքը մեծ առաւելութիւններ ունէր իր կողմը :

Իրաց այս վիճակին մէջ , Յու-նաստան անշուշտ չէր կրնար յար-ձակողական ընթացքի մը փառա-սիրութիւնը սնուցանել , բայց կա-րող էր իր ամրացեալ դիրքերուն մէջ շատ սուղի նստեցնել այն յաղթանակները որոնցմով թուրքը իր բնածիր անափառութեամբը այսօր կը պարծի , և նոյն իսկ մաս-նակի , հաշուուած , և պատեհ յարձակումներով թշնամին ուժա-սպառ ընել :

Դժբախտաբար յունական լու-նակը յարմարագոյն դատեց միշտ նահանջել , պարպել ու պարպել . այնպէս որ , պահ մը կարծուեցաւ թէ՛ կատակերգութիւն մըն է որ կը խաղացուէր արքայական գեր-դաստանը փրկելու համար , որոյ մասին չի պիտի կրնար ոչ ևս ըստիլ թէ պատերազմէ կը փախչի հակառակ ժողովրդային փափա-գին : Մինչեւ իսկ « մատնութիւն » պօռացին :

Իրողութիւնը սա է թէ գործը արմատէն սխալ բռնուած էր : ձեռնհաս ռազմագէտներու կարծի-քով , Յունաստան մեծ սխալ մը գործած է իր փոքրաթիւ բանակը ցրուելով քանի մը հարիւր քիւօ-մէթրի տարածութեան մը վրայ , Բրեվիզալայէն մինչեւ Վօլօ :

Ի՞նչու ցրուել զօրքերը Եպիրոս-սի , թեսալիոյ և կրէտէի մէջ , փոխանակ սկիզբէն միակ ծրագ-րով մը զատիք կեդրոնացնելու երկրին մէկ կենսական կէտին վը-րայ :

Քանի որ Ելլասոնի մէջ խրմ-բուած օսմ բանակը յարձակողա-կանի սկսելուն պէս , մօտաւորա-գոյն ճամբան պիտի վնասէր երկ-րին սիրալ թափանցելու , պէտք էր բանակին մեծ մասովը սպասել անոր յարմարագոյն տեղ մը , լիու-նելու և անցքերու պաշտպանու-թիւնը յանձնելով բանակին ընկե-րացող կամաւոր խումբերուն . և երբ թշնամին՝ ա՛լ ուժաթափ դաշտ գար քայլ առ քայլ նահան-ջող կամաւորաց ետեւէն , միահա-ղոյն և թուոյ առժամեայ առաւե-լութեամբ , վրան յարձակիլ և լեռ-ներէն անդին վռնուել :

Մաթիի մէջ , եթէ յառաջապահ քանի մը գունդերու տեղ ամբողջ բանակը գտնուէր , թերեւս տար-բեր արդիւնքներ ձեռք բերուէին : Բայց ուր էին յունական զօրքերը . անոնք բիւրաւոր մանր գունդերու բաժնուած , կուռյ դաշտէն տաս-նեակ քիւօմէթրներով ի ձախ կամ դէպ ի աջ , Քրանիոյ շուրջը , Տա-մասիի կողմերը , Ստորին Եպիրո-

սի մէջ և կամ յանկոյս ծովերու , նրեաէի մէջ կը դեգերէին :

Կը յիշենք հետեւեալները . Մա-թիէն դէպ ի Լարիսա այն նշանա-ւոր նահանջը որ այնքան հեռի է Քսէնոֆոնի նահանջին նմանելէ : Ի՞նչ խուճապ , ի՞նչ ահաբեկում , զինուորներ , գրաստ և ռազմամը-թերք խառնիխուռն , և Յոյները որ խաւարին մէջ զիրար կը ջար-դեն . . . :

Լարիսան պարպելէ ետքը Յոյ-ները Ֆարսալա քաղաքացան որ պաշտպանութեան երկրորդ գիծն էր : Այս նահանջը գուցէ ստիպու-ղական էր չի պաշարուելու համար , նոյն իսկ օգտակար եթէ կանոնա-ւոր կերպով կատարուէր . դժբախ-տաբար այս ալ խուճապ մը եղաւ :

Այս միջոցին էր որ վիլհէլմի-նոյի մէջ փայլեցաւ քաջարի Սօ-լէնսքի զօրավարը որ միակ տը-ժէքաւոր սպան ըլլալ կը թուի յունական բանակին մէջ :

Եւ քանի որ Յոյները միշտ պարպելու տենդով բռնուած էին , իրենց անըմբռնելի թաքթիքան առաջ տարին . Վօլօն տուին և հուսկ ուրեմն Տոմբոսը և արքա-յորդին իր բանակովը Օթրիս լի-ռը մղուեցաւ որ պաշտպանութեան վնջին գիծն էր :

Եպիրոսի մէջ եւս ուր Յոյները վնջին ճիգ մը ըրին վերջերս , հոն ալ անյաջող ելան և ուրիշ արդ-իւնք չունեցան եթէ ոչ շուրջ մը պարտութեանց թիւն աւելցնել :

Իսկ նաւատորմը որուն վրայ այնքան մեծ յոյսեր կեդրոնացած էին , այն ալ կարեւոր ծառայու-թիւն մը չի կրցաւ մատուցանել և բաւականացաւ Բրէվէզան և ու-րիշ քանի մը աննշան գիրքեր ռմբակոծելով :

Գաւնը-Արշադիր
(Շարունակելի)

ՀՐԵԱՆԵՐԸ

Մարդկութիւնը իր ճակտին վրայ նախատինք մը ունեցած պի-տի ըլլայ ցորչափ իր ընկերային կարգերուն մէջ կրէ գարշելի ան-հատներն այն ազգին զոր Աստուած ընտրեց իբրեւ իր ժողովուրդը : Այն թուականին ուր այս երկնա-յին սխալը գործուեցաւ , կերեւայ թէ աշխարհքին երեսը մարդկային սեռը շատ ցանցաւ էր ու եղածն ալ շատ ամբարիշտ : Անանկ որ , Արարիչը՝ բաղդատութիւն մը ընե-լով՝ միայն հրեայ ազգը գտաւ իբրեւ իր պաշտօն ու իր անուան պահպանիչը : Այն ատենուան մար-դիկ գիտակցութեան ու արժանա-պատուութիւն զգայման անծանօթ ըլլալու էին՝ ասանկ ընտրութեան մը դէմ չընդդրելու համար : Երբ Աստուած՝ իսրայէլին ձեռքէն բռն-նած կառաւորութիւնը Աւետայ եր-կիրը , ոչ ոք ձայն չհանեց . մինչ-դեռ հաւաքական դիմում մը առ-

նախախնամութիւն , թերեւս յա-ջող արդիւնք չենեար և այսպիսի դարերէ ի վեր մարդկային ազգն ազատէր իր մարմինն փակած վա-զիր միբրոպէն , — հրեան :

Այն վայրկեանէն ուր՝ Աստուած չարչարող ու խաչող այս ազգը , երկնային զայրոյթին հետեւանօք , դուրս վաճառեցաւ Երուսաղէմի պատերէն , ոյս մը պահեց ամբողջ մարդկութեան դէմ . գետնին վրայ սողսկիլ իժի պէս ու մարդոց գարշապարը խաժնել՝ երբ առիթը ներկայանայ :

Կեղծաւոր , նենգամիտ , վատ և վաշխաւոր , հրեան մանաւանդ մի-ջին դարուն մեծապէս շահագոր-ծեց այն ազգերը որոնց մէջ սպըլ-դած էր խլուրդի ճապկութեամբ , հակառակ երբեմնակի իր դէմ ե-լած ոստտիկ հալածումներուն , Անկուշտ յարալէյ , ծծեց ու ծծեց թշուառ ժողովուրդներու արիւնը , միսիւրի վրայ նստեցնելով զանոնք , Բայց երբ քաղաքակրթութիւնը իր լայն թեւերը տարածեց քրիս-տոնեայ աշխարհին վրայ , ամեն մարդ ուշաբերեցաւ ու նշմարեց այն տարրը որ քանդիչ դեր մը սկսած էր կատարել :

Ասկից ծագում առաւ հակա-հրէականութիւնը , որ քիչ ժա-մանակի մէջ ահագին ծաւալ ստա-ցաւ , և այս ընթացքով պիտի դա-ատնն մը ուր բոլորովին պիտի չէզոքանայ Մովսէսի այս անիծ-եալ սերունդին գիրը ընկերային շրջանակի մէջ :

Իրեն դէմ եղած այս անողոր պայքարէն զարհուրած , վրէժխնդ-րութեան անյադ զգացումով լե-ցուն , հրեան՝ առիթը չփախցուց քրիստոնէութենէն իր վրէժը լու-ծել , ճիշդ այն պահուն ուր իսլա-մութիւնը կատարողութիւն կը յարձա-կի անոր վրայ և ուր քրիստոնէու-թիւնն իսկ անխռով կը դիտէ այդ յարձակումը :

Հրեան , թուրքին հովանին տակ , մատնեց ու զարկաւ : Պու-սոյ վերջին դէպքերուն մէջ իր ունեցած մասնակցութիւնը չպիտի մոռցուի . քիւրտի մուկիւն շոյիւ-նիւրուն առջեւ անցնելով , ցուցուց հայը զոր զարկին մեռուցին . ցու-ցուց հայուն տունը , ուր ինք ալ մտաւ ու կողոպտեց . նախատեց հայը , իսլամին մուկեանդութիւնն արծարծեց հայուն դէմ , և անլուր կեղծաւորութեամբ , « տէօվէթ խայինի » պոռաց անոյ երեսին հրապարակով :

Թուրքօյունական պայտնրազմին մէջ , հրեան միեւնոյն գարշիլի դերը խաղաց . թուրք աւաբառու զինուորներուն առաջնորդեց , մատ-նեց ու կողոպտեց :

Դիտեցէք որ այս ազգը 1897 տարի առաջ մատնիչ էր ու վատ սպանող : Այսքան երկար դարեր ետք , քաղաքակրթութեան այս լուսաւոր ժամանակին մէջ , դարձ-եալ բեմ կուգայ ճիշդ միեւնոյն մասնիչի ու միեւնոյն վատ սպա-

նորի կերպարանքով, իր արեան մէկ կաթիլն իսկ չէ ազնուացեր, չէ բարեփոխուեր:

Բայց իր հաշիւնն մէջ պիտի սխալի, և չարաշար պիտի սխալի Ս.Ս. եւս շատ քիչ պիտի ներկայանայ քրիստոնեայէն վրէժ լուծելու ասանկ նպատակաւ առիթ մը: Բաղաճական խնդիրներ կուգան կանցնին, դժուարութիւններ կը հարթուին, ամեն բան կը լինիսայ: Բայց ինք՝ իր քառամեկ ընթացքով՝ կը մնայ մէջտեղ: Վրիժառութեան կարգը ուրիշինն է ան ասանկ:

Եւ հրեան թող չմոռնայ որ հայը թէեւ իր արգի շփոթ ու անկերպարան վիճակին մէջ ձայն չի հաներ, կուգայ ժամանակ մը սակայն ուր իր հաշիւը վարհուրելի կերպով կը մաքրէ իրեն հետ:

Սրտանց կը մաղթենք որ հակահեթակաւութիւնը արծուօրէն յառաջանայ և փութացնէ այս կեղտ ու զազրելի տարրին բնաշնչումը:

Ե:

ԲԱԳՈՒԻ ՀԱՅՈՑ

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ՀԵԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բագուն Բիզանդիոնի գրուած թղթակցութենէ մը կը քաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնները սոյն ընկերութեան վրայ, որուն, ինչպէս արդէն ծանուցինք, 150,000 բուլլ կտակեց հանգուցեալ Պ. Յով. Խուրադեան:

Այդ ընկերութիւն նախախնամութիւն մըն է ոչ միայն Պագունի ալիւն կողմասի մեծ մասին համար: Դեռ վերջերս երեք զրադէսներու վարձատրութիւններ կը կը շնորհէր, Շիրվանդատէի 300 բուլլի, Աղանանցի 300 բ., թուամեկէ 200 բ.: Այս ընկերութիւն 1864 ին հաստատուած է Տոքթ. Դաւիթ Ռոստոմեանի ձեռք և ջանքերով: Անկից ի վեր անընդհատ յառաջացած է և զրադմագլու շարունակաբար աճած: Սալին 25 տարուան մէջ ծախսած է 129,555 բ. զանազան նպատակներու համար և հիմնական պահեստի դրամագլուխ ունեցած է 62,392 բ.: Շատ երկար կը լինի ընկերութեան գործառնութեանց վրայ մանրամասն գրել, սակայն օաջափ կրնանք ըսել որ 1870—1888 թ. ընկերութիւնը կը հաստատէ Պագունի մէջ տպարան մը, զրառուն—ընթերցատուն մը, 1871 ին Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ բակին մէջ կը շինէ դպրոց մը, 1888 ին մասնաւոր դրամագլխով ընդարձակ փառաւոր կը թարան մը քաղաքին կեդրոնն, որ զբարոցներուն էն չբողը և գեղեցիկը կրնայ համարուիլ: Որդեգրած է 25 աշակերտներ, որոց 13 ն իրենց չընկերներն աւարտած են ուսական և եւրոպական համալսարաններու մէջ և մէյմէկ մասնադէտ են հղած: Կողմասի զանազան 15 տարբեր դպրոցներու նը:

պատաներ է շնորհած այս «Մարդասիրական» ընկերութիւնն, որ արդարեւ արժանի եղած է իր անունան: Իր անգամներուն մէջ են գրեթէ քաղաքին բոլոր երեւելիները, որոնք իրենց լուսնի չեն իննայի ի պահանջել հարկին: Իր գրադարանը շատ մեծ ծառայութիւն կը մատուցանէ ոչ միայն հայրու, այլ անխոր ամեն ազգէ, ուսու, վրացի, հրեայ, եւն. դրասերներու:

ՊՈԻՐԿԱԶԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Պակագէն կը գրեն մեզ թէ կառավարութիւնը ետ կեցեր է իր հակադրութեան տակ թաղական խորհուրդ մը ընտրել տալու գիտաւորութեան, որոյ մասին տեղեկութիւն տուած էր մեր թղթակիցը իր վերջին նամակով:

Քաղաքագետութիւնը պաշտօնագրով մը իմացուցեր է թաղ. խորհուրդին թէ քանի որ արդէն ընտրեալ թաղականութիւն մը կայ, կարող է շարունակել իր պաշտօնը և խնդիրը փակուած նկատել:

ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ

ՇԱՀԻՆ ՎՐԱՅ

Լա-Բարբի բարիգեան օրաթերթը, թեհարնէ ստացած մէկ նամակէն կը քաղէ հետեւեալ լուրը որուն ծանուցութիւնը ինքնին կը հասկցուի:

Չի գիտցուիր ինչ կերպով Պապի լաւանդին անդամներէն մէկը, այն աղանդին որ արգի Շահին հայրն սպանել տուաւ, պաշտօն պարտեղը մտեր է: Եթէ մարպառ պանին իր դէմ՝ գտնուելէն քանի մը վայրկեան առաջ անոր ոտնաձայնը արթնցուցած չըլար զինքը, Շահը մեռած էր:

Սակայն և այնպէս մէկ քանի վերքեր ստացաւ գլխուն վրայ, որոնք թէեւ լստ երեւոյթին ոչ այնքան ծանր, բայց զենքը գուցէ թունաւոր ըլլալուն՝ յետոյ բուական երկիւղով իրեւոյթ մը ըստացան, այնպէս որ բժշկաց խորհուրդով վեհապետին Եւրոպա ընկիւք ճամբորդութեան համար արդէն սկսուած պատրաստութիւններն յետաձգուեցան:

Շահին անձին դէմ եղած սպտանութեան այս փորձին լուրը թէեւ բացարձակապէս հրամայուեցաւ թաղուն պահել, սակայն վերջապէս իմացուեցաւ, ու ես ստուգեցի զայն օգոստոսի 10-ին վերաւորը դարմանող բժիշկներէ մէկէն:

Չէք մոռցած որ, նախորդ Շահին ստիկանութիւնը յանկարծակի բռնած ըլլալով Պապիններուն բռնիքէն, այս թշուառականներէն քառասուն երկուքը փոսի մը մէջ նետուցին, յետոյ քարիւղ լեցւելին անոնց վրայ ու կրակի տուին:

Այս կրօնական աղանդին միւս

անդամները վրէժ խնդրութեան համար երգում ըրեր են իրարու ետեւէ սպանել բոլոր Շահերը:

Իրենց առաջին հալածիչէն սկսած, և ինչպէս կերեւայ ներկայ ոճրէն, անոնք միտուելին դրած են բռնել իրենց ահաւոր երգումը:

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պաշտօնական վեհապետի մը համաձայն, մինչեւ Լարիսայի գըրաւումը թուրքերուն կորուստն էր 1500 սպանուած և 2000 վիրաւոր: Կը կարծուի թէ թուրքերուն ամբողջ կորուստն է 10,000 զինուոր:

— Բնարդի օսմանեան դեսպանատունը դատ բացեր է Մէլլիքիք լրագրին դէմ, այն անվայել ուսականասն լեզուին համար զոր կը դործածէ Սուլթանին դէմ: Աղաւտական կարգ մը թերթեր, օսմ. դեսպանատան այս ընթացքը ծաղրելով, արհամարհանք նշանցին անոր երեսին, դատական միւնիստրին անոր լիւնը իրենց դէմ ալ ուղեւով գրգռել: Մէլլիքիքի խմբագիրները, դեսպանատան այս ընթացքին իրեւ պատասխան, իրենց վերջին թիւին մէջ ծանուցին թէ ամրան արձակուրդի առթիւ թերթը երկամեայ դադար մը կունենայ և իրենք կերթան վայելի Զուեցիւրիք բազմ կլիման: Ասիկայ աւելի նախատաւած արհամարհանք չէ:

— Պոլսէն հետեւեալ միջադէպը կը գրեն մեզ: Օտար մամուլի դիւանին անօրէն Նշան էֆ. Սէֆերեան անցեալները Պապը Ալիի պողոտայէն անցած պահուն, յանկարծ թուրք մը վրան կը յարձակի և անանկ ստատիկ ծնծ մը կը քաշէ որ մարդուն քիթէն բերնէն արիւն կը սկսի վազիլ: Զարմանալին այն է որ Պապը Ալիի պողոտային վրայ սովորաբար հակուրթիւն ընող ոստիկաններէն ու հեծեալ զինուորներէն ոչ մէկը նոյն միջոցին ներկայ էր: Կը հաւատան թէ այս գժուձ հայը Ալիու ֆէթուլ ըլլալէն առաջ ու ետքը ասանկ պատուական ծնծ կերած չէր:

— Պ. Տընի Քոչէն, հայկական դատին սեծ տրիբունը Ֆրանսոսկան խորհրդարանին մէջ, Երեսփ. Ժողովի առաջիկայ նիստին պարլապէս պիտի հարցունէ Պ. Անթոնի թէ ինչ եղաւ հայաստանի բարենորոգումներուն խնդիրը:

ԹԻԻՐՔԻԷՐ

Պաշը պողոզաբարն թէսալիտաւ Բուվար իւզերինէ իճրա իթաիքլէրի եաղմա վէ գըրկընլարաւն տօլայը էլէլէր Պապը Ալիյէ միւրաճաթ իթմէքտէն մաստա, գօն սօլալարը վասիթալը իլէ թիւրք օրսուսընա տախի իթմարը մասլահաթ իթմիշէր տիւր:

Սաղ սաղ եաղըլան ինսանլարըն

ատէտի 100 է պալիդ օլմագտա իւմիշ, անլէրաէն պաշղա գարըլաւընը ըրընա կէշտիքտէն սօնրա՝ անլէրի գօճալարըն վէ պապալաւըն կէօլլէրի էօնիւնտէ էօլտիւր միւշէր տիւր:

Թիւրքլէր տտէթլէրի իւզրէ՝ բէք չօգ Բուվարը պողալարընը ետնի, գուլալարը, պուրուլարը վէ տիլլէրի քէսմիշէր վէ կէօլլէրի նի տաղլամըլար տլր:

Էլլէլէր մուրաճաթլարընտա՝ էկէր պու խապէսէթլէր տէվամ իւտէճէք օլուր իսէ՝ թիւրք օրսուսընըն թէսալիտաւ գալմասընա տէվլէթլէրին ալա թէհամմիւլ իւտէմէյէճէքլէրինի, հաթտա մուսալահէ ահանամէսինին թանղիմինէ պէլլէմէյէճէքլէրինի իթմար իթմիշէր տիւր:

Յիլիպէտէ նէշր օլընան Դայրէք նամ թիւրք կազէթանըն մուհարըրի արլուսընա եէթիշմիշ օլտըլընտան տօլայը թէպըրիք իտէրիլ: Զիրա մէղքիւր կազէթա տէրէօհաէ իթտիկի մէսլէքի մահուտէսի իւզրէ, թիւրքլէրի էրմէնիլէրէ գարըն զարէգեալըլա թէշվիլ իթմիշ օլտըլը կիպի Բուվարա գարըն տախի թէշվիլ իթմէք իշիւն իքի հաթթա մուգատտէմ կազէթասընա պիւր թիւրք գըլըն բէսմինի գօլուպ, կէօնա Բուվար մէզպուրէնին գուլաղընտան գուրէսինի չըգարմագ դահմէթինի չէքմէք իշիւն գուլաղըն պէրապէր քէսմիշ օլտըլարընը կէօլթէրմէքտէ իտի: Բուվարըն օ կիպի վիճտանսըլլըլը իրթիքեալ իթմէյէճէքլէրի աշիքետար իսէտէ, մուհարըրի էֆէնտի օ կօլլէ թիւրքլէրին խըրսընը թահրիլ իթմէքլէ «սիլտէ պու կիպի վէ պուստան զիյաւտէսինի Բուվարա եաբընըլ» տէմէք իսթէրտի:

Մալիւմ օլտըլը իւզրէ թիւրքիա խարիճինտէ նէշր օլընան թիւրք կազէթալար ելլալըտան իտարէ օլընտըլարը կիպի սէրպէսթէ թիւրքիանըն հէր պիւր թարաֆընա կիթմէքտէ վէ ելտըլարալըլը պու եօլտա իլէրի կէօլթիւրմէկէ իյֆաի խըսմէթ իթմէքտէ տիլլէր:

Ելլալը հիւքիւմէթի պիթիւն Սնատօլուլը քիւլ վէ Սթանպուլու խարապ իթտիքտէն սօնրա, սիւնօրը խարիճինտէ պուլընան թէսալիտայը տախի պիւր չէօլ չէքլինէ թահվիլ իթմէկէ մուվաֆագ օլապիլա: Պիլմէյիլքի թիւրքլէրէ պէօլլէ պիւր գալ սէնէ տահա մէյտան վէրիլի իսէ, խապասէթ ու վահշիլքլէրինի գուրընէ տըլըն հանկը նօգթալարընա գատար իլէրի կէօլթիւրմէքլէր տիւր: հէր նէ տէ օլուր իսէ զանըմըլդա ելլալը քէնտիսինէ թասալիլուր ու թէքսիմ իթտիկի խապասէթ խարիթսինէ թուսա սէվահլինի տախի խախալ իթմիշ օլմալը տըլը (°):

ՊՈՒ ԿԻՆԵՔԻ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԱՐ

(Ամսն Պալականիք)

Աթինա, 15 մայիս

Եռան հիւքիւմէթի պօրճւա-
րընը 2 թազսիթ ֆօրիդի իշին
110,000 լիւր պանգալա տէրօղիթ
պրադալը :

Էրնիքի երէրիա ֆըրգասընա
մէնսուպ 5 քիշի Լամիտա Մէթ-
րօքօլիտի սօյալըլարը իշին տէր-
տէսիթ օլընտըլար, անէլտէ պիւր
գաշ գանսիլէր պօլընտը :

Տէվէթէրին թաշթը միւզէքթե-
րէսինտէ օլան միւսալէհա շէրաի-
թի հադգընտա Եռան հիւքիւ-
մէթի տէվէթէրէ խիթապ պիւր
պէյաննամէ կէօնտէրտի :

Լարիսատան ալընան հապատի-
սաթա կէօրէ, թիւրք ասքէրէրի
Մանշէրիա ճիւլընտա կէօրիւ-
նիւպ, շէհրին գարաֆօլարը իշին
միւսատէմէտէ պօլընտըլար տըր :

Լօնտօն, 15 մայիս

Աթինատան թալալըպ վէրիլէն
պիւր թէլէկրաֆա նազարէն, միւրա-
լայ Սթալթօֆըն թալիմաթլարը
իւզէրինէ կիւրիա ասըլարը Ագիլ-
ըիտէ 3 բարէ թօք թէսիլիմ իթմիլ-
էր տիւր. վէ պաշգա 2 թօք տաթի
անէլտէ տաթըն իշէրէրինտէ
պօլընտըլար իթիլ :

Սթանպօլ, 15 մայիս

Սթանպօնա եադըն պիւր մահէլ-
տէ իքի շըմէնտըֆէր գաթարլա-
րը եէքթիկէրինէ շարըլարըլար,
պիւր գաշ մէհմալ էղիլիլ վէ պիւր
գաշտէ եարէլէնիլ տիւր :

Վիեննա, 15 մայիս

Պուլկարիա բրէնի վէ բրէնէս
հադարաթը պօլըլայ եէթիլիլիլ :

Գանես, 15 մայիս

Թիւրք ասքէրէրին կիւրիտէն
շըգաճադարը սըրատա միւսլիման-
լար թարաֆընտան իթիլիլ շը-
գարըլաճադըն տալիք գօրգօնճ
շայէլար կէդմէքտէ տիւր : Լիւր-
բա սէֆինէլէրին ամիւրալարը միւ-
լի մէսուլ թուլթաճադար տըր :

Վալի թէսքինէ շալըշտը իսէտէ,
ատատա բօլիս վէ ինդիպաթ մէ-
մուրիլէթի ամիւրալար միւսուս
պօլընտըլընտան տօլալը քէնտի-
սի մէսուլիլէթի գապուլ իթմէյէ-
ճէկինի պիւրտիտի :

ԻՆԵՊՈԼՈՒ ՎՈՒԳՈՒՍԹԸ

Ինէպօլուտան ալընան իուսուսի
պիւր մէքթուպըն մաալը միւնտէ-
րէճաթընա նազարէն, պօլնտան
20-22 կիւն մուգատտէմ պիւր չօգ
թիւրք քէօլիլէր տէհէթ ու հէ-
յէճանէ ինէպօլույա տօլմուշ վէ
600-700 Լիւմէնի թիլըլարըն Չա-
թալ Չէյթիւտան իլէրու եիւրիւ-
մէքտէ օլտըլարըն տալիք շայէ-
ալար շըգարմազէ շէհրին տալիք :

շինի իշիլիլ իթմիլէր վէ պազը
Բուսլարա վէ Լիւմէնիլէր գարշը
թէճաթըլաթա պօլընտըլար ի-
սէտէ, պիւր Բուս գըրշըլընըն ի-
նէպօլու իմանընա կիւրիտի իլէ
թիւրքէրտէ սիւքիւմէթ հիւքիւմ
իթմիլ վէ մահէլին հիւքիւմէթի
Եռան թապատընտան 2-3 խա-
նէնին թահարիսի իլէ իքթիֆա
իթմիլ վէ իմանտա հազըր պու-
լընան կիւրճի շիւքէթի վաբօր-
լարընտան պիւրիսինի Չաթալ Չէյ-
թիւն սէվաշիլինէ, եօլաճազէ շա-
յէանըն էսասըլ օլտըլընը վէ եա-
լընըլ պիւր գաշ շապիլէրին օլ ճի-
վարտա պօլընտըլարըն թիւհ-
գիւք իթմիլ տիւր :

Բուս գըրշըլըն իթիլիլ մէյ-
տան վէրմէք իշին Սիւնուպ վէ
Ինէպօլու սէվաշիլինտէ կէվինմէք-
տէ իթիլ :

Էնրքսնիսիսն տաթի կէշէն
հաթիթա տէմիլ իտի քի, Սիվա-
ս գըրիլընտան գաշմըլ օլան Լիւմէ-
նիլէրտէն 1,000 քիշի Չաթալ
Չէյթիւն ճիւլարընտա կէօրիւ-
միւշէր վէ պօլնուս իւզէրինէ ինէ-
պօլուտա թիւրքէր իթիլիլ շը-
գարմաճա ճիւլար իթիլիլ իթիլիլ
տէն, պիւր Բուս գըրշըլըն շէհր
մէհքիւրէ կէվիլ տիւր :

ՄԻԹԵՆԵՎՎԻԵ

Միւսալէհէ շէրաիթինէ տալիք
Պապը Ալինի նօթասընա ճէվա-
պէն՝ Սթամպօլ Լճնէպի սէֆիլէրի
էվիլէլ միւլթարէք իշին թէշէք-
քիւր պէյան իսուպ, միւսալէհէ
հադընտա միւլթարէքէ կիւրիլ-
մէկէ մէմուր նոսպ օլուսնա էլի-
լէրին էստէն թիլիլէքի շարթլա-
րը թալին իթմիլ օլտըլարընը
պէյան իթմիլէր, շէօլլէքի. էշ-
գընալար հիւքիւմէթի մէնն իթմէք
իւզրէ սինօլըն թէպօլիք ու թա-
հիհի վէ Եռանիսիլմանը գուլիլէի
մալիլէլինէ միւլթարէք սուրէթտէ
թիւրքիսի թապմիլթ էօտէմէսի
վէ մուհարէպէ սէպէպիլէ պօլուլ-
մուշ օլան ահտնամիլէրին եէնի-
տէն թանգիլիլտէ՝ վապթը իլէ
տէօվիլէթի թարաֆընտան Եռ-
անիսիլման վէրիլիլ օլան իմ
թիւրաթըն լազըլ իսուսալարըն-
տան իպարէթ իթիլ :

Աթինատան թալալըպ հազըլտը-
տըլընա կէօրէ, մուհարէպէնին վէ
պօլնտան իլէրու կէվիլ օլան մա-
լուպիլէթին մէսուլլէրինէ գարշը
նիւմալիլթը իսուսալէթիքեարանէ
հազըլընտանտա լմըլ. Եռան
հիւքիւմէթի պիւր թէֆթիլ գօ-
միսիօնը թալին իթմիլ տիւր. էն
զիյալտէ Էթնիքէ Էթնիլի մէսուլ
թիւլթալըլար :

Կէշէն հաթիթա նէշի իթմիլ օլ-
տըլընը կալաճ մուլթարիլիլին
մէքթուպընտա, Էրմէնիլէրին Բու-
մանիլայ կիւրմէսինէ հիւքիւմէթ

թարաֆընտան միւսատտէ օլընմըլ
տըր տէյու եալըլմըլ իսի իսէտէ,
կէօրիւնիսի քի՝ հիւքիւմէթ մէք-
քիւր միւսատտէլ լազլ իսուպ,
եէնիտէն Էրմէնիլէրին վէ քէշի
Բուսլարընտալիլին մէնն իթմիլ
տիւր, պու տէֆա թէսալիտան
գաշմըլ օլան 120 բուլար՝ Աթի-
նատան Բուսանիլայ կէվմէք իշին
Բուսան էլիսինէ բատարթիլարը
գալա իթմիլիլ վէ պէշէր ֆրանգ
գալալիլ իւճրէթի էօտէմիլ օլ-
տըլարը հալտէ, Բուսանիսի հիւ-
քիւմէթի մէքգուլմ սէֆիլլէրի իշէրի
գապուլ իթմէմիլ օլտըլը սէպէպիլէ,
մէքգուլմ տաթի միլլէթտալա-
րմըլ կիւլի Պուլկարիայ իլթի-
ճա իթմէկէ մէճալուր օլուպ, տիւն
ազլամ՝ Վալիլայ եէթիլիլէր
տիւր, անլարտա 15-20 քիշի տէ
Էրմէնի պօլընտըլար տըր :

Եռան հիւքիւմէթի եէնիտէն
20 միլիոն տրալիմ իթիլիլ ֆրանգ ի-
շին միւլթարէքէրէրտէ պօլընտըլար :

Մայիս 13 թարիլիլ պիւր թէ-
լէկրաֆա նազարէն, 61 շըմէնտը-
ֆէր ասքէրիլէ գաթարը Մուրա-
լտան հօ ա շըգմըլար տըր. պու
կիւնէ գատար 53364 թիւրքաքէրի
սիլաճ ալթընա ալընմըլար տըր :

Իլմիլտէ միւլթէմէքքին իսալը
Եռան թապատարը՝ գօմիսիօնը
միւլթուսէ մուրաճաթիլէ օսմանը
թապատար հազըլմըլար տըր :

Իլմիլ մուհարէպէտէն՝ եանի ապ-
րիլ 6 տան պէրու Սթանպօլտան
իլարաճ օլընտան Եռան թապատ-
լարըն տաթտի մայիս 13 է գատար
8359 քիշիլէ պալիլ օլմըլ տըր :

ԻՌՍՈՒՍՆ ԱՆՁԻՆԻՔ

Պաղտատար Շիրին Մեքրոնեան ա-
նուն, Ակնայ Կամարկապ գիւ-
ղէն, 19 տարու, թուս, երկալա-
հատակ, նիհար, ութն ամիս առաջ
Վառնա եկած է, յետոյ Ռուսոնոզ գա-
ցած ու անկից Սիլիսդէն, ուր ան-
յայտ եղած է : Կը խնդրուի որ եթէ իր
մասին տեղեկութիւն մը ունեցող կայ,
գիւմէ Մասիս սրճարանը ծխալաճառ
Յարութիւնի :

—Պոլսոյ վերջին դէպքերէն խոյս
տուող Ակնցի Յակոբ Գալաքեան ա-
նուն անձը Ալիքսանդրիա կամ Գահիրէ
կը գտնուի եղիւր : Կը խնդրուի այս
երկու քաղաքի ազգայիններէն որ եթէ
գիտեն սոյն անձին ուր բնակիլը, ի-
մաց տան սա հասցէին :

Ստեփան Գալաքեան, Օթէլ Տօպ-
րիճ, Վառնա :

—Պօլսոյ Միլիտի Թաղաքեան իս-
մինտէ պիւրիսի Վառնատան Ռուսոնոզ
կիթմիլ իսի վէ օրտան հանկը թարա-
ֆա կիթմիլ օլտըլը պէլիսիլ օլուպ,
պու պապտէ պիւր մալիլմաթը օլան
վար իսէ կազէթամըզա պիւրիլմէսի
րէճա օլընտըլար :

Գիւլմիս եւ վաճառուս հին ու նոր
ամէն տեսակ նամակաղբոջմիսրու (բուլ)
գիւմէ Ապալիւրահման մզիլիլ դէմ
ծխալաճառ Ա. Չարբահնէլեանի խա-
նութը :

ԶԱԽԻՐԷ ԲԻՍՏԱՍԻՐ

Վառնա 17 Մայիս

Պաղտատ

Վալիս, 57-59, 50 լիպր. հէքթօլ.
9,70-10,40 ֆրանք
Արապա, 57-61 լիպրա, հէքթօլթը
9,80-11 ֆրանք

Արապ

44-46 լիպրա, հէքթօլթ. 4,80-5

Մըսըր պուղտայր

Հէքթօլթը 4,70-4,80 ֆրանք.
Նարօլէն 20,60 ֆռ. հիսապը իլէ
Կիւնտէ 15-20 վալիս վէ 30-35
արապա պուղտայ, 5-6 արապա
արապ : վէ 2-3 արապա մըսըր
պուղտայ ինմէքտէ տիւր :

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ

ՆԱՄ

ՄՐՄՈՒՆ ԶԱՅԿԱԿԱՆ

Սոյն երգարանը որ կը բաղկա-
նայ առաւել քան 100 երեսէ, կը
պարունակէ շատ մը հին եւ նոր ա-
զատ երգեր, զորս այժմ ժողովորդն
ախորժանօք կ'երգէ :

Փափաքողք կրնան ստանալ զայն՝
փոխարէնը 1 ֆրանգի նոկապարտըլմ
(բօսաի բուլ) իրիկիլով խմբագրու-
թեան, կամ գիւմէլով հետեւեալ
հասցէներուն :

Նաւաք

Արիս	Գուրպէթ	Ռուսոնոզ
Նիգրան	Աճէման	Շուլու
Եարապետ	Թօքապալ	Սիլիսդէ
Մարիսոս	Կէնտիկեան	Պուրկապ
Խաշիկ	Թօհաֆեան	Սիլիլէն
Ալէքս	Տէմիրճիլ	Ֆիլիպէ
Իսկէնտէր	Արալանեան	Տօպրիլ
Յուլիանէս	Պիպէնեան	Պուրկէ
Արթ	Տէր Ղեւոնդ քնյ	Կալաք
Թէօֆիլ	Թէրզեան	Կէօտէնճէ
Ասատուր	Բրուտեան	Գահիրէ
Տիգրան	Արալանեան	Ալէքսանդրիա

Ալգ. վարժարանաց համար՝ երբ
գէթ 10 հաւ կ'ուզուի, 20 առ 100
ղեղէ կը լինի :

ՍԵՐՈՆ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

Սալիլիլ, Պալք-Ֆալար, թիւ 529

Կը խնդրէ արդոյ հասարակութե-
նէն գիւմէ իր սափրիչի խանութը,
ուր անշուշտ գոհ պիտի մնայ : Արա-
գուլեան եւ մաքրութեան մեծ խնամք
կը տարուի : 1-3

ՏՕԲԹ. Ս. ԹԱՄԻՋԵԱՆ

(810, Ռիդա Չար Պոլիս, Չրդ ուշապ)

Փորձառու բժիշկ, կը դարմանէ
ամեն տեսակ հիւանդութիւններ.
Բարիլի հիւանդանոցներու մէջ
ուսումնասիրած է մասնաւորապէս
գաղղիական ախտը եւ ծննդամի-
ղական ամեն հիւանդութիւնները :

Վերսիլիլ թիւով տան մէջ կը
ընդունի հիւանդները ամեն օր
ժամը 10-12 (կէս օրէն առաջ) եւ
2-5 (կէս օրէն ետք) :

4-5